

Μετα-Ψυχολογία
179η Συνάντηση
Βασίλειος Μαούτσος

20/11/12

Ινστιτούτο Κλασικής Ψυχανάλυσης

Introductory Lectures on Psycho-Analysis, 1916, Τόμος XV

«Διάλεξη XIII: The Archaic Features and Infantilism of Dreams»

Στην αρχή αυτής του της ομιλίας ο Freud μιλάει για την *`γλώσσα`* που *`εξελίχθη`* όπως την ξέρουμε και στο τέλος για το *`όνομα`* που σύντομα θα δοθεί στο *`ασυνείδητο`* των *`κρυφών σκέψεων του ονείρου`*. Μιλάει, δηλαδή, για τα *δύο ασυνείδητα* που μόνον εκ των συμφραζομένων του είχαμε συνάγει και επισημάνει μέχρι τώρα. Το ένα αναφέρεται στη *`φυλογένεση`* και το άλλο στη *`ατομική ιστορία` του καθενός*. Όμως, όπως φερ' ειπείν, στην ιατρική θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι μία εκ γενετής ανωμαλία στη λειτουργία ενός οργάνου είναι εξαιρετικά σημαντικότερο γεγονός από έναν συγκυριακό τραυματισμό του έτσι και η *`φυλογενετική`* παράμετρος της ανωμαλίας που συμβαίνει κάθε βράδυ στο *`κρυφό όνειρο`* είναι απείρως σημαντικότερη από κάθε γεγονός της *`προηγούμενης μέρας`*.

Το κομμάτι της *`φυλογένεσης`* μόνον έμμεσα μπορούμε να το πλησιάσουμε και να *`εξάγουμε`* εξ αυτού *`αναμνήσεις`* οι οποίες συνιστούν *`συμπυκνώσεις`* και *`κυρίως μεταθέσεις`* βιωμάτων. Δεν μπορούμε να το δούμε κατά την ανάλυση ως έχει προ της δημιουργίας της *`γλώσσας`* - κάτι το προφανές εξ όσων έχουν λεχθεί μέχρι τώρα στη πορεία της μελέτης μας: πως θα ήταν ποτέ δυνατόν να πούμε με αξιόπιστα *`λόγια`* αυτό που συνέβη όταν δεν υπήρχαν *`λόγια`* αφού οι *`αναμνήσεις`* των περιγραφών τους θα είναι ακατανόητες! Το σύνολο δε αυτών των *`φυλογενετικών`* διαταραχών που *`ακολουθούν`* το *`φανερό`* περιεχόμενο του κάθε *`ονείρου`* συνιστά το *`Οιδιπόδειο Σύμπλεγμα`*. Άλλωστε, αναλογιζόμενοι ότι σκοπός μας δεν είναι η ανάλυση της *`φυλογένεσης`* αλλά του *ασθενούς* αυτό που μας αφορά δεν είναι παρά τα *`λόγια`* του ασθενούς για την *`φυλογένεσή`* του ονείρου του - οι φαντασιώσεις του περί αυτήν - και ουδόλως τα τεκμηριωμένα γεγονότα που την συνιστούν.

Συνεπώς, ο Freud σ' αυτή την ανεπανάληπτη ομιλία του υπεισέρχεται σ' αυτό που διακινεί το *`όνειρο`* πέραν των γεγονότων της *`προηγούμενης μέρας`* και συγκεκριμένα στον *`πολυμορφικό`* ερεθισμό του ασθενή που του ξανα-γεννιέται κάθε νύχτα σαν αποτέλεσμα της αναβίωσης των υπολειμμάτων και μη λεκτικοποιημένων εκφράσεων του *`Οιδιποδείου Συμπλέγματος`* του και πιο συγκεκριμένα του *`ευνουχιστικού του συμπλέγματος`*. Αυτό δε το τελευταίο συνίσταται στην κατ' *εξοχήν* μεμονωμένη αιτία λιβιδινικής ερεθιστικότητας την οποίαν ο Freud κλινικά αποδίδει στον *`πατέρα`*. Έτσι, αφήνει έξω τον γυναικείο ευνουχισμό και προσχωρεί κατ' αυτόν τον τρόπο στην πλέον βασική *βιολογική φαντασίωση* περί της ανθρώπινης ανάγκης για κατανόηση και ομοιομορφία της λειτουργίας των φυσικών πραγμάτων, δηλαδή, της *`διαστροφικής`* ανάγκης για παντελή έλλειψη ευνουχισμού και ομοιομορφία με τα ζώα.